

Psychologia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Nauki o Zdrowiu
Kierunek studiów	Ratownictwo Medyczne
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Psychologii Zdrowia, ul. Litewska 14/16, 00-575 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. Dorota Włodarczyk
Koordinator przedmiotu	Dr Stanisław Wójtowicz stanislaw.wojtowicz@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr hab. Marta Rzadkiewicz, mrzadkiewicz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Hanna Rozenek, dr Stanisław Wójtowicz, dr Tomasz Duda, dr Urszula Ziętałowicz, dr hab. Marta Rzadkiewicz

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr 1 i 2	Liczba punktów ECTS	4.00

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	10	
seminarium (S)	10	
ćwiczenia (C)	40	
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	40	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z wiodącymi koncepcjami psychologicznymi, które umożliwiają rozumienie mechanizmów kierujących funkcjonowaniem człowieka
C2	Wprowadzenie elementów psychologii rozwojowej z akcentami na specyfikę pracy z pacjentem pediatrycznym oraz senioralnym
C3	Przekazanie wiedzy na temat roli, jaką odgrywają czynniki psychospołeczne w zdrowiu i w powstawaniu oraz przebiegu chorób. Kształtowanie wrażliwości studentów na problemy psychospołeczne pacjentów
C4	Przedstawienie najważniejszych informacji na temat stresu i jego związków ze zdrowiem. Kształtowanie umiejętności autorefleksji, rozpoznawania własnych ograniczeń oraz radzenia sobie ze stresem
C5	Przedstawienie znaczenia hospitalizacji i choroby przewlekłej dla psychospołecznego funkcjonowania pacjenta i jego rodziny. Koncepcja jakości życia warunkowanej stanem zdrowia
C6	Rozwijanie umiejętności rozumienia oraz rozpoznawania różnych uwarunkowań, form i mechanizmów przemocy
C7	Rozwój umiejętności budowania relacji z pacjentem i jego rodziną w oparciu o rozpoznanie psychologicznych potrzeb i przekonań
C8	Wypracowanie zdolności interpersonalnych w zakresie motywowania pacjentów do działań prozdrowotnych, wspierania w radzeniu sobie z trudnościami, wzmacnianiu zaangażowania w dbanie o siebie
C9	Kształtowanie praktycznych umiejętności psychologicznych, przydatnych w pracy ratownika medycznego: funkcjonowania w zespole, w tym także interdyscyplinarnym, oraz udzielania wsparcia psychologicznego
C10	Zapoznanie z problematyką wypalenia zawodowego jego rozwojem, symptomami i metodami zapobiegania.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
--	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

W1	Zna podstawy psychologiczne zachowań indywidualnych oraz w relacjach interpersonalnych - B.W10, B.W20
W2	Rozumie problemy wynikające z niepełnosprawności i choroby przewlekłej - B.W6, B.W8, B.W11, C.W8
W3	Zna psychologiczne metody ograniczania bólu - B.W13, B.W22, C.W19
W4	Zna psychospołeczne czynniki ryzyka zdrowotnego - B.W4, B.W3, B.W6
W5	Zna mechanizmy wywołujące, objawy i skutki stresu - B.W12, B.U14

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

U1	Potrafi przeprowadzić wywiad z pacjentem, jego rodziną, świadkiem zdarzenia - B.U4, , B.U9, K.S1
U2	Potrafi wyjaśnić pacjentowi istotę jego dolegliwości i uzasadnić decyzję o sposobie dalszego postępowania - B.W7, B.U7
U3	Umie rozpoznać i reagować na funkcjonowanie człowieka zmienione pod wpływem stresu - B.W22, B.U15
U4	Potrafi rozpoznać psychospołeczne czynniki ryzyka zdrowotnego, w tym identyfikować i reagować na przemoc - B.W29, B.U9,
U5	Potrafi komunikować się z osobami niepełnosprawnymi - B.W6, B.W7, B.U7
U6	Stosuje podstawowe interwencje wspierające oraz motywujące - B.W7, B.W13, B.U10
U7	Potrafi pracować w zespole, w tym udzielać wsparcia i rozpoznawać objawy wypalenia zawodowego - B.W22, B.U11, B.W9
U8	Jest w stanie rozpoznawać objawy i zapobiegać wystąpieniu zespołu stresu pourazowego po traumatycznych zdarzeniach - B.W12, B.W21, B.U13
U9	Potrafi działać zespołowo udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych, w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego - B.W21, B.W35, B.U14

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	Dokonywania oceny własnych ograniczeń i zasobów psychologicznych oraz potrzeb edukacyjnych - K.S5, B.W9
K2	Działania w warunkach stresu i niepewności - B.U14, K.S2
K3	Uznawania znaczenia profesjonalnego postępowania, przestrzegania zasad etyki zawodowej, holistycznego podejścia do pacjenta - K.S3, K.S6
K4	Dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta - K.S2, B.U15
K5	Okazywania szacunku wobec pacjenta i współpracowników poprzez zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych - B.U6, K.S4

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
WYKŁADY	Psychologia jako nauka. Główne nurty teoretyczne w psychologii – psychoanaliza i behawioryzm.	
	Główne nurty teoretyczne w psychologii – psychologia humanistyczna i psychologia poznawcza. Konceptje człowieka w różnych modelach opieki medycznej.	
	Ból jako szczególny problem w chorobie – rola czynników psychospołecznych.	
	Kryzys psychologiczny. Podstawowe elementy interwencji kryzysowej..	
	Przemoc domowa – źródła, mechanizmy, formy. Reakcje w obliczu przemocy i agresji	
SEMINARIA	Wprowadzenie do psychologii – pojęcie normy, wiedza potoczna a nauka.	B.W10, B.W20
	Znaczenie efektu placebo i nocebo w praktyce medycznej.	B.W10, B.W3, B.W7

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	Psychologia rozwojowa - psychologiczna charakterystyka pracy z dziećmi i młodzieżą w zależności od wieku,	B.W19, B.W10, B.W11, B.U6, B.U4, C.U5
	Psychologiczne aspekty pracy z dzieckiem chorym – typowe zagrożenia zdrowia, potrzeby, problemy i wsparcie dostosowane do wieku.	B.W11, B.U15, B.U7, B.U10
ĆWICZENIA	Pacjent senioralny, niepełnosprawność – stereotypy, przekonania i możliwości.	B.W6, , B.W7, B.U6, B.U7, B.U10
	Psychologia stresu i radzenia sobie - podstawy Przyczyny i reakcje na stres z perspektywy modelu interakcyjnego.	B.W4, B.W21, B.W22, B.W35
	Czynniki warunkujące indywidualną odporność na stres. Wprowadzenie do technik radzenia sobie ze stresem.	B.W22, B.U14, B.U11
	Wybrane techniki antystresowe i trening relaksacyjny	B.W22, B.W35, B.U14
	Psychologiczne aspekty choroby i chorowania – choroba jako źródło stresu; rozpoznanie potrzeb, przekonań i postaw. Różnice indywidualne w przebiegu adaptacji.	B.W6, B.W8, B.U6, B.U10
	Czynniki psychospołeczne - wpływ na zdrowie, powstawanie chorób i przebieg leczenia – rozpoznawanie i uwzględnianie w pracy z pacjentem	B.W3, B.W11, B.W12, B.U15
	Identyfikacja psychospołecznych czynników w zdrowiu i w chorobie – analiza zapisu rozmowy z pacjentem.	B.W3, B.U7, B.U15
	Podstawowe umiejętności psychologiczne I – autorefleksja, rola wglądu, elementy treningu intrapsychnicznego	B.W20, B.U4, B.U7, B.U15
	Podstawowe umiejętności psychologiczne II - relacja z pacjentem w procesie diagnozy i leczenia, mini trening kompetencji interpersonalnych z elementami udzielania wsparcia psychologicznego.	B.W20, B.W13, B.U6, B.U10
	Podstawowe umiejętności psychologiczne III - ogólne zasady pracy z pacjentem wymagającym, w kryzysie	B.W21, B.W22, B.U6, B.U10
	Praca z pacjentem terminalnie chorym – potrzeby i problemy. Ratownik medyczny w obliczu nagłej śmierci pacjenta.	B.W6, , B.W7, B.W13, B.U6, B.U7, B.U10, B.U14
	Praca w zespole ratowniczym, psychologiczne procesy grupowe, budowanie zespołu, wyzwania, umiejętność rozwiązywania konfliktów	B.W9, B.W22, B.U14, B.U11
	Psychologiczne aspekty pracy w ratownictwie medycznym – symptomy ostrzegawcze i sposoby zapobiegania wypaleniu zawodowemu	B.W9, B.W22, B.U11, B.U14

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Jakubowska-Winecka, A., Włodarczyk, D. (2007). Psychologia w praktyce medycznej, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
2. Broczek K. (2018). Jedno słowo może wiele..., czyli o komunikacji z osobami w starszym wieku w ochronie zdrowia. W: Gerontologopedia. Harmonia Universalis, Gdańsk, str. 207-292.
3. Formański (2003). Psychologia. Rozdz. V: Rozwój i wychowanie człowieka a stan jego zdrowia, str. 293-361.
4. Wytyczne wywiadu medycznego wg. Modelu Calgary-Cambridge. Materiały dostępne dla studentów na zajęciach.

Uzupełniająca

1. Rollnick S., Miller, W.R., Butler, Ch. (2010). Wywiad motywujący w opiece zdrowotnej. Jak pomóc pacjentom w zmianie złych nawyków i ryzykownych zachowań. Warszawa: Wydawnictwo SWPS „Academica”.
2. Sapolsky, R.M. (2010). Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Psychofizjologia stresu, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
<i>Np. A.W1, A.U1, K1</i>	<i>Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.</i>	<i>Np. próg zaliczeniowy</i>
<i>U1-U9, K1-K5</i>	Obecność, aktywny udział oraz realizacja w trakcie zajęć seminaryjnych i ćwiczeniowych zadań wskazanych przez prowadzącego według podanych instrukcji. Ocenianie formujące i informacja zwrotna.	Minimalne akceptowalne wykonanie zadań pozwalające na osiągnięcie wyznaczonych celów i rozwiązanie problemu. Posługiwanie się opisanymi kompetencjami
W1-W5, U1, U3-8, K3, K4	Kolokwium dla całego roku zaliczające oba semestry przeprowadzane w ustalonym wcześniej terminie w ostatnim tygodniu zajęć	Próg zaliczeniowy $\geq 60\%$ prawidłowych odpowiedzi
W1-W5, U1, U3-8, K3, K4	Test wiadomości dla całego roku po zakończeniu cyklu zajęć przewidzianych w planie – jednokrotny wybór z 5 możliwych odpowiedzi	Próg zaliczeniowy $\geq 60\%$ prawidłowych odpowiedzi

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Obecność na wszystkich zajęciach seminaryjnych i ćwiczeniowych jest obowiązkowa.
2. W razie pojedynczych nieobecności (w sytuacjach losowych) zarówno na zajęciach seminaryjnych, jak i ćwiczeniowych należy je odrobić z inną grupą po porozumieniu z osobą prowadzącą ćwiczenia/seminaria z daną grupą.
3. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z kolokwium zaliczeniowego istnieje możliwość jednokrotnej poprawy pisemnej (w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość dodatkowej/drugiej poprawy w formie odpowiedzi ustnej). Termin poprawy podany będzie przez koordynatora przedmiotu jednorazowo, a nieotrzymanie tego terminu skutkuje brakiem zaliczenia przedmiotu i niedopuszczeniem do egzaminu.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich